

18. april 2024

Til
Miljøminister Magnus Heunicke
cc. Fødevareminister Jacob Jensen

Kvægundtagelsen ophører over natten – hvad er meningen?

Onsdag den 10. april 2024 kunne jeg, og ikke mindst mine medlemmer, i en meget kortfattet pressemeddelelse fra Miljøministeriet læse, at Kvægundtagelsen ophører 31. juli 2024.

Den eneste begrundelse, der angives i pressemeddelelsen, er at: "Der er brug for, at vi fokuserer på, hvordan vi kan nedbringe kvælstofudledningen. Derfor har vi besluttet, at vi ikke vil ansøge EU-Kommissionen om en forlængelse af kvægundtagelsen".

Forklaring savnes

Og her mangler vi simpelthen en faglig forklaring. I 22 år har Danmark ansøgt om at anvende Kvægundtagelsen netop under forudsætning af, at den enkelte landmand, som har ønsket at anvende den, har skullet opfylde en række tiltag i driften for at imødegå eventuel merudvaskning af kvælstof til vandmiljøet. Vi må gå ud fra, at de kompenserende tiltag er udregnet efter, at der anvendes 230 kg N/ha i stedet for 170 kg N/ha.

Situationen er dog den, at mange undtagelseskvægbrug på grund af fosforloftet langt fra anvender 230 kg N/ha, men derimod nærmere 180-200 kg N/ha. Det betyder, at der er krav om tiltag for en eventuel risiko for merudvaskning svarende til 60 kg organisk N, selvom den reelle tildeling maksimalt udgør det halve.

Hvordan forventer Miljøministeren, at udvaskningen vil falde, når de kompenserende tiltag bortfalder, mens det reelt kun er en forholdsvis mindre andel af organisk N pr. ha, der bortfalder?

Tidsfrist

Miljøministeren har ikke på noget tidspunkt op til den 10. april 2024 løftet sløret for, at kvægundtagelsen skulle bortfalde med kun 3,5 måneders varsel. De af mine medlemmer, der anvender kvægundtagelsen, har derfor ikke haft mulighed for at tilpasse sig til at følge de generelle regler. Vi er opmærksomme på, at anvendelsen af kvægundtagelsen også bliver strammet i andre lande, men ikke med så kort varsel og ikke på så spinkelt et grundlag.

Vi er derfor meget overraskede over, at Miljøministeren i det mindste ikke ansøger EU-Kommissionen om en overgangsordning, hvor enten niveauet for ekstra organisk gødning gradvist reduceres, eller hvor undtagelsen udløber om for eksempel 2-3 år.

Det er ganske enkelt helt urimeligt at bede landmænd om at omstille så betydende et forhold med så kort varsel. Miljøministeren anmodes derfor om at finde en anden løsning.

Med venlig hilsen

Hans Gæmelke

Formand

Djursland Landboforening

hans@lundballegaard.dk